

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0215U009386

Державний реєстраційний номер: 0113U003162

Відкрита

Дата реєстрації: 28-12-2015

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Закономірності розвитку й функціонування української мови

Початок етапу: 01-2013

Закінчення етапу: 12-2015

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02066747

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Адреса: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна 72

Телефон: (056)374-98-07

Телефон: (056)374-98-41; (056)374-98-42

E-mail: cdep@mail.dsu.dp.ua

WWW: www.dsu.dp.ua

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02066747

Адреса: проспект Гагаріна, 72, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Телефон: 0563749801

Телефон: 0563749822

E-mail: cdep@dnua.dp.ua

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

КПКВК:

Напрямок фінансування:

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7706 - безплатно (договір про науково-технічне співробітництво, тощо)

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 0 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Закономірності розвитку й функціонування української мови.

Назва роботи (англ)

Patterns of development and functioning of the Ukrainian language.

Реферат (укр)

Об'єкт дослідження: синтаксична одиниця, синтаксичний зв'язок, синтаксична модель, стилістично марковані лексичні одиниці сучасної української мови, динамічні процеси в лексикології, фразеології та словотворі. Мета роботи: дослідити у взаємозв'язку формально-граматичного та метамовного аспектів фундаментальні категорії української мови – синтаксичну одиницю, синтаксичний зв'язок та синтаксичну модель, вивчити динамічні процеси у сучасному словотворі, лексикології та фразеології, здійснити лінгвістичний опис стилістично маркованої лексики у словниках. Для досягнення мети використано комплексну методику, яка включає: метод моделювання для представлення авторського тлумачення певних граматичних явищ; лінгвістичний експеримент; трансформація; аналіз словникових дефініцій; контекстуальна інтерпретація у процесі дослідження функціонального потенціалу мовних одиниць у текстах різних функціональних стилів. У процесі дослідження: розроблено концепцію про фундаментальні синтаксичні категорії: синтаксична одиниця, синтаксичний зв'язок, синтаксична модель; здійснено комплексний аналіз лексикографічного подання стилістично маркованої лексики в традиційному та електронному словниках; здійснено структурний і семантичний аналіз словотвірних гнізд із вершинним соматичним компонентом; зроблено комплексний аналіз широкосемантичної лексики з урахуванням її функціональних особливостей. Ступінь впровадження. Результати проведеного комплексного дослідження можуть бути використані у навчальному процесі у середній і вищій школах, у нових наукових розвідках та написанні підручників і посібників, для підготовки курсів за вибором, у процесі подальшого створення словників та їх наукового вивчення. Прогнозовані припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – вивчення синтаксичного рівня мови з оперттям на різні його аспекти, дослідження найвиразніших аспектів ідіостилу письменника, вивчення комунікативно-прагматичного аспекту драматургічного дискурсу.

Реферат (англ)

Research subject: syntactical unit, syntactical link, syntactical model, stylistically marked lexical units of the modern Ukrainian language, lexicology, phraseology and word-creation dynamical processes. Research objective: study the syntactical unit, syntactical link, syntactical model, stylistically marked lexical units; describe lexicology, phraseology and lexicographic word-creation dynamical processes in the grammatical and metalinguistic aspects of the fundamental Ukrainian language category. The research objective is reached by applying the following complex methodology: Original interpretation modeling of certain grammatical notions; linguistic experiment; transformation; vocabulary definition analysis; contextual interpretation in the process of investigating language units functional potential in various functional styles. The research results in: elaborating fundamental syntactical category concepts: syntactical unit, syntactical link, syntactical model; analyzing lexicographical building of the stylistically marked lexis in physical and electronic dictionaries; making structural and semantic analysis of the word-creation units with somatic component; analyzing polysemantic lexis, its functional peculiarities and use. The results of a comprehensive study can be used in the middle and high schools programs as well as in writing academic textbooks for the preparation of elective courses, in the subsequent creation of dictionaries and their scientific study. The assumptions as regards the subject of the research is to study language syntax reliance on various aspects, on the most expressive features of writer's idiosyncrasy, studying pragmatic and communicative aspect of the dramatic discourse.

Індекс УДК: 81, 811.161.2'27

Коди тематичних рубрик НТБ: 16.31

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Методика дослідження фундаментальних категорій синтаксису та регіональних ойконімічних систем.

Назва продукції (англ): Methods of research of fundamental syntactic categories and regional oikonym systems.

Очікувані результати:

Галузь застосування: 85.42 Вища освіта

Опис продукції (укр): Результати проведеного дослідження й висновки можуть бути використані в освітньому процесі з метою підвищення наукової компетенції студентів, для складання навчальних програм, підготовки курсів за вибором, проведення тестувань.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 2015 рік

Виробник продукції: Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Споживачі продукції: ВНЗ

Перспективні ринки: Україна

Права інтелектуальної власності: друковані видання

Форми та умови передачі продукції: навчання студентів

7. Бібліографічний опис

1. Ганжа С. А. Фразеологія епістолярної спадщини Т. Г. Шевченка. До 200-ліття з дня народження Т. Шевченка : [монографія] / С. А. Ганжа. – Дніпропетровськ : Інновація, 2014. – 168 с. 2. Горпинич В. О. Відтопонімний словотвір української мови : [монографія] / В. О. Горпинич. – ДНУ : Нова ідеологія, 2013. – 368 с. 3. Миронюк С.С. Лексико-семантична парадигма широкозначних слів української мови : [монографія] / С. С. Миронюк. – Дніпропетровськ : Акцент ПП, 2014. – 182 с. 4. Сінкевич Н. М. Стилiстично маркована лексика сучасної української мови в традиційному та електронному словниках : [монографія] / Н. М. Сінкевич. – Дніпропетровськ : Вид-во "Свідлер А.Л.", 2015. – 204 с. 5. Голікова Н.С. "Мовні експерименти" в романі "Стовпо-творіння" П. Загребельного / Н. С. Голікова // Наукові записки національного університету "Острозька академія". Серія "Філологічна". – Вип. 53. – Острого : Вид-во Нац. ун-ту "Острозька академія", 2015. – С. 66-69. 6. Ковальчук М. С. Лексичні особливості рекламних текстів / М. С. Ковальчук, В. С. Алексєєв // Дослідження з лексикології і граматики української мови : зб. наук. праць / за ред. проф. І. С. Попової. – Дніпропетровськ : Видавець Біла К.О., 2015. – Вип. 16. – С. 54-62. 7. Корольова В.В. До проблеми визначення статусу драматургічного дискурсу / В. В. Корольова // Наукові записки. Серія : філологічні науки (мовознавство). – Вип. 130. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – С. 128-132. 8. Миронюк С.С. Еврисеманти в мові сучасних Інтернет-ЗМІ / С. С. Миронюк // Український смисл : наук. зб. / за ред. проф. І. С. Попової. – Дніпропетровськ : Ліра, 2014, – С. 63-75. 9. Попова І. С. До питання про ієрархію синтаксичних категорій української мови / І. С. Попова // Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Мовознавство – Дніпропетровськ, 2013. – Вип. 19. – Ч. 2. – С. 167-172. 10. Степаненко О. К. Субстантивні блоки словотвірного гнізда з вершинним соматизмом РУК-А / О. К. Степаненко // Дослідження з лексикології і граматики української мови : зб. наук. праць / за ред. проф. І. С. Попової. – Дніпропетровськ : Видавець Біла К.О., 2014. – Вип. 15. – С. 67-78. 11. Шевченко Т. В. Фонові детермінанти як компоненти семантико-синтаксичної структури речення / Т. В. Шевченко // Дослідження з лексикології і граматики української мови : зб. наук. праць / за ред. проф. І. С. Попової. – Дніпропетровськ : Видавець Біла К.О., 2014. – Вип. 15. – С. 88-94.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 106

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Баракатова Неонілла Анатоліївна
Ганжа Світлана Анатоліївна
Голікова Наталія Сергіївна
Горпинич Володимир Олександрович
Зайцева Вікторія В'ячеславівна
Ковальчук Микола Савелійович
Корольова Валерія Володимирівна
Левун Ніна Віталіївна
Майборода Наталія Григорівна
Мамчич Інна Петрівна
Миронюк Світлана Сергіївна
Онищенко Геннадій Анатолійович
Поповський Анатолій Михайлович
Рибалка Ярослава Іванівна
Сінкевич Наталія Михайлівна
Степаненко Олена Костянтинівна

Керівник організації:

Карплюк Володимир Іванович

Керівники роботи:

Попова Ірина Степанівна

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.